

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld. — kr. „ pol leta 1 „ 60 „ „ četrt leta — „ 30 „ Naročnina se pošilja opravištvu v stolnem farovžu.

Deležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Poslanec g. Herman, branitelj pravic štajerske dežele.

II.

Slovenci smo pri poslednjih volitvah več poslancev poslali na Dunaj, ki pa niso vsi čisti federalisti. Nekateri zagovarjajo samo pravice slovenskega naroda; ti so $\frac{1}{3}$ federalisti. Drugi se potegujejo, vsaj v včasih, zraven narodnih pravic tudi za pravice Cerkev in ti so $\frac{1}{2}$ federalisti. Tretji pak branijo pravice naroda, Cerkev in pa posameznih dežel. Med te spada g. Herman. Ta je popoln federalist, kar je zopet sijajno pokazal, ko je v državnem zboru našej štajerske dežele zagovarjal pravico, prvo besedo spregovoriti o tem, kako bi se naj uredile in plačevale osebe, ki imajo pomagati javni red in mir obranjevati, namreč žandarji.

Slavni poslanec je prilično sledeče govoril: štajerska srenjska postava nalaga skrb za javno varnost srenjam. Izdelal je postavo štajerski deželni zbor. Zato bi tudi štajerski deželni zbor, a ne Dunajski državni zbor imel prvo besedo spregovoriti, kako se imajo žandarji, t. j. osebe, ki imajo pomagati javno varnost vzdrževati, urediti in plačevati.

Nova žandarmerijska postava je tako osnovana, da bodo žandarji zopet c. kr. okrajnim glavarjem podstavljeni. Tedaj bodo zopet srenje, katerim je skrb za javni mir in red naložena, morale hoditi okrajnih glavarjev ponižno prositi, da jim bodo kakega žandarja posodili. Bodemo tedaj zopet imeli tisti narobe — svet, kateri nas je nadlegoval in največ zakrivil, da varnost življenja in premoženja tako pogosto pogrešamo.

Štajerska dežela plačuje za ukvartiranje žandarjev po 30.000 fl. na leto. Spodobilo bi se tedaj, da bi se pri snovanju nove žandarmerijske postave vsaj poprašala tudi štajerska dežela. Ne državni zbor, ne jegovi ministri, ampak deželni zbor in svitli cesar kot štajerski vojvod, ta sta prava gospodarja štajerske dežele. Če se pa brez vedenja deželnega zbora, za hrbtom jegovega od-

bora, za deželo in še na njene velike stroške deloma od tujcev na Dunaju delajo postave, potem se to reče toliko, kakor pravega posestnika izpodrivati in zatirovati.

Sicer tudi jaz mislim, da se žandarmerija, kakoršna je sedaj, ne da postaviti pod srenjsko oblast. Toda vem za drug pripomoček. Skrb za javno varnost se naj odvzame srenjam in naloži političnim gospodskam, za katere se naj napravijo manjši okrogli. Prevelika in draga okrajna glavarstva pa se naj odpravijo. Politične gospodske naj bodo deželni podvržene. Svitli cesar naj odpravijo c. kr. namestnije in nastavijo deželno štajersko vlado v Gradcu, ki bo deželnemu zboru odgovorna. Tako se bode ustreglo starodavnim pravicam štajerske dežele, domači a ne tujei na Dunaju bodo nam postave nasvetovali in zaključevali, polovica sedanjih gosposk bo odpadla in stroški znatno znižali. Na mesto dragih dvojnih vlad, cesarske in deželne, bode prišla enotna trdna deželna vlada; cesarju ne bode treba imeti ministra notranjih zadev, nam pa ne hoditi iz dežele in pripuščati, da o naših domačih zadevah in potrebah razsoja tuja skupščina, t. j. državni zbor, ki naših razmer ne pozna. Cesar naš ne bodo ničesar zgubili, ampak kot štajerski vojvod pridobili in se kot deželni vladar deželi in ljudstvu kazali bolj milostljivi, kakor se sedaj kot cesar kazati zamo-rejo.

Tako je zagovarjal g. Herman pravice štajerske dežele. Liberalni nemški ustavaki so sicer za njegove besede bili še glubi, ali to nič ne dé. Konec sedanje liberalne, ustavaške, nemške, dobe se že približuje. Slabo gospodarenje bo ustavake samo pokopalo.

Cerkvene zadeve.

Spovednik mučenec.

V ruski pokrajini Podoljski je fara, ki je čez 15 let zopet dobila svojega poprejšnjega fajmoštra. Ta je namreč pred 15 leti v farni cerkvi spovedaval. Nek spovedenec je v zakristiji